

Hvad er en arteriovenøs fistel

Til patienter og pårørende

Hvad er en arteriovenøs fistel (AV fistel)

Dialyseadgangsvej

For at kunne blive behandlet med hæmodialyse er det nødvendigt at have en adgang til blodbanen - også kaldet dialyseadgangsvej.

Denne skal være velfungerende, så der kan laves en effektiv hæmodialyse. Den foretrukne dialyseadgangsvej er en AV-fistel.

AV-fistel

Arterie: Er en blodåre, som fører blodet fra hjertet.

Vene: Er en blodåre, som fører blodet tilbage til hjertet.

En AV-fistel laves i armen, hvor en vene syes sammen med en arterie for at øge blodgennemstrømningen gennem venen. Herved vokser venen og bliver stærkere, så den kan bruges til at stikke i. Hvis man er højrehåndet, laves den som regel i venstre arm og modsat.

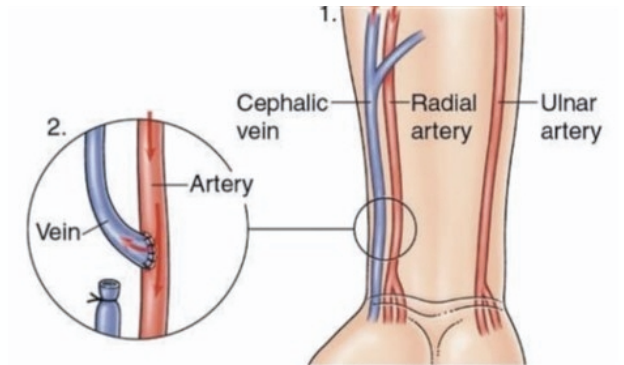
AV-fistlen kan anvendes efter ca. 3 uger.

Komplikationer

Ved ethvert operativt indgreb er der en risiko for komplikationer:

- Operationen kan mislykkes, fordi det ikke karkirurgisk er muligt at lave en fistel.
- Operationen kan medføre føleforstyrrelser i fingre samt hævelse af armen.
- Operationen kan medføre nedsat blodforsyning til fingrene og give smerter i hånden samt kolde fingre.
- Måske udvikler venerne sig ikke tilstrækkeligt, således at der skal opereres igen.
- Måske bliver der dannet forsnævninger i venen, som skal udvides.
- Infektion

Hvad er en arteriovenøs fistel

Forholdsregler når du har en fistel

Efter operationen og når du kommer hjem:

- For at forebygge hævelse af armen bør armen holdes opad i de første dage efter operationen, både når du sidder og ligger.
- Du kan med fordel bruge en pude. Har du tungt fysisk arbejde, skal du regne med nogle sygedage.
- For at udvikle blodkarrene, bør du træne ved at klemme en gummibold i hånden. Bolden får du udleveret af dialyseafdelingen.

Du skal holde øje med, at:

- hånden/armen ikke hæver
- hånden/armen ikke bliver rød
- hånden/armen ikke bliver varm
- hånden/armen ikke bliver kold
- du ikke får smerter
- der ikke er blødning

Generelle forholdsregler

- Mærk efter om fistlen snurrer 4 gange dagligt. Hvis det føles anderledes, f.eks. snurrer mindre, kontakt Dialysen, tlf. 79182260 eller Sengeafsnit D2 - Nyresygdomme, tlf 79185283.
- Du må ikke bære tunge, strammende ting hen over fistlen, armen eller skulderen på fistelarmen, som kan hæmme blodcirkulationen
- Undgå ringe på fistelhånden - du må dog gerne gå med ur.
- Vi fraråder, at du ligger på fistelarmen, da blodforsyningen kan afklemmes i fistlen.
- Du må aldrig få taget blodprøver i fistelarmen af andre end dialysepersonalet.
- Du må godt træne moderat så fistelarmen styrkes og bevægeligheden bevares.
- Du må godt grave have, men fistelarmen må ikke udsættes for en voldsom påvirkning fx at banke søm i, kløve træ eller bruge vibrerende værktøj.
- Du må ikke få målt blodtryk i fistelarmen.
- Du bør passe på ikke at få rifter og sår på fistelarmen, da dette øger risikoen for betændelse. Brug evt. fugtighedscreme.

Hvad er en arteriovenøs fistel

Sådan anvendes en fistel til dialyse

Når dialysen startes

Når fistlen er klar og skal bruges til dialyse, er der den første tid brug for ro og god tid, derfor vil dialysetiderne planlægges derefter.

Det er forventeligt, at der i begyndelsen kan være opstartsproblemer.

Du bliver stukket med 2 kanyle.

Under dialysen skal armen holdes i ro.

Blodet føres via den ene kanyle til den kunstige nyre for at blive rensede. Herefter føres det rensede blod tilbage til kroppen gennem den anden kanyle.

Når dialysen afsluttes

Kanylehullerne fjernes, og der skal holdes på hullerne med et stykke gaze i ca. 15 minutter.

Der sættes derefter plaster på, som først må fjernes dagen efter.

OBS ved blødning

- Hvis kanylehullerne springer op hjemme efter endt dialyse, skal du holde på stedet mindst 10 minutter.
- Anvend helst sterile kompressorer, hvis du har dem i nærheden
- Hold ikke hårdere end at du kan føle pulsen
- Vær tålmodig og kig ikke for tidligt
- Du kan få udleveret kompressorer og plastre på hæmodialysen, så du altid har nogle med dig i tasken/pungen.
- Hvis du får problemer med at stoppe blødningen, hvilket sjældent sker, skal du kontakte Dialysen.
- Har du brug for hjælp når Dialysen er lukket, skal du henvende dig til skadestuen/vagtlægen.

SPØRGSMÅL

Har du spørgsmål, er du altid velkommen til at kontakte os:

Dialyse, tlf: 7918 2260 eller
Nyre Ambulatorium, tlf. 7918 2258